

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Victor Burduh,
Nicolae Craiu,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 12 ianuarie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2019, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, de avocatul Oleg Chicu în numele lui Rotar Ruslan, în cauza penală privind inculpații

Milanov Plamen XXXXX, născut la XXXXX, originar din or. XXXXX, XXXXX, locuitor al mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, cetățean al Republicii Bulgaria, fără antecedente penale;

Breazu Olga XXXXX, născută la XXXXX, originară din or. XXXXX, XXXXX, locuitoare a mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, ap. XXXXX, cetățeancă a R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 11.04.2016 - 12.01.2018,
instanța de apel: 11.04.2018 - 21.05.2019,
instanța de recurs: 16.03.2020 -

02.XXXXX.2020.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 12 ianuarie 2018, Milanov Plamen a fost achitat de sub învinuirea săvârșiri infracțiunii prevăzute de art. 361 alini. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Breazu Olga a fost achitată de sub învinuirea săvârșiri infracțiunii prevăzute de art. 361 alini. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

2. Instanța de fond a constatat că, de către organul de urmărire penală, inculpații Milanov P. și Breazu O. au fost învinuiți în aceea că la 20.02.2014, având scopul confecționării, deținerii și folosirii documentelor oficiale false, aflându-se la sediul IM „R&P Bolgar Farm” SRL, pe adresa mun. XXXXX, str. XXXXX, XXXXX, au perfectat din numele lui Rotar R., care avea calitatea de Director General al IM „R&P Bolgar Farm” SRL, cu numărul de identificare de stat XXXXX, procura cu nr. XXXXX din 20.02.2014, prin care Breazu O. a fost împuternicită de a reprezenta firma la Camera de Licențiere a Republicii Moldova, cu dreptul de prezentare, semnare și ridicare a Licenței. Conform raportului de expertiză nr. XXXXX din 15.09.2015 s-a stabilit, că semnătura din numele lui Rotar R. plasată la rubrica „Mandant” în procura sus menționată, a fost executată de către Milanov P., care a fost contrasemnată la rubrica mandatar de către Breazu O.

În continuare, Breazu O., cunoscând cu certitudine că procura dată este falsă, a prezentat-o la Camera de Licențiere a Republicii Moldova, care este amplasată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 124 și în baza acesteia a ridicat licența.

Astfel, acțiunile inculpaților au fost calificate în baza art. 361 (2) lit. b) Cod penal, ca confecționarea, deținerea, *vânzarea* sau folosirea documentelor oficiale, *a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor* false, săvârșite de două sau mai multe persoane.

Instanța a reținut că inculpatul Milanov P. nu a recunoscut vina, comunicând că procura respectivă a fost eliberată în scopul facilitării activității economice și acest fapt nu a cauzat careva daune drepturilor și intereselor lui R. Rotar și ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL. Este cofondator al ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, împreună cu R. Rotar și procura a fost semnată personal de el, în calitate de manager principal al ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL. La începutul anului 2014, cu Rotari R. au luat decizia de a împărți afacerea, iar compania ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, urma să-i aparțină. La 28.02.2014, a avut loc adunarea generală a fondatorilor ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, adică el și Rotari R., unde s-a luat decizia ca el să aibă calitatea de director general al ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, în locul lui Rotari R. În rezultat, începând cu 05.05.2014, a devenit director general al companiei ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL.

Inculpata Breazu nu a recunoscut vina și a declarat că, la 24.01.2014, a avut loc adunarea acționarilor la ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, la care au participat Milanov P., Rotari R., Cristofor N. și ea. La momentul respectiv activau paisprezece farmacii, care erau licențiate la ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, unde era angajată în calitate de manager. Rotari R. și Milanov P. i-au dat ei și lui Cristofor N. indicații ca să fie trecute zece farmacii de la „P&R Pharm” SRL, la ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL. De aceste chestiunii s-au ocupat aproximativ o lună. Semnătura de pe procură îi acorda dreptul de a ridica licența. Milanov P. avea dreptul de a semna procura în lipsa lui Rotari R., ei fiindu-i comunicat la angajare că sunt doi directori.

Martorul Cristofor N. din 17.10.2017, a comunicat că Breazu O. a lucrat la firmă, iar fondatorii la „P&R Pharm” SRL sunt Rotari R. și Milanov P. Ea era director la „P&R Pharm” SRL, întrucât Rotari R. era fondator, procurile le semna ea. În anul 2014 „P&R Pharm” SRL, avea paisprezece farmacii dintre care zece au trecut la IM „R&P Bolgar Farm” SRL. Breazu O. se ocupa de înregistrare și avea procură, cine i-a eliberat-o nu cunoaște. Indicații pe toată perioada de activitate primea atât de la Rotari R. cât și de la Milanov P.

Martorul Rotar R. în ședința de judecată fiind citat legal nu s-a prezentat, acuzatorul prezentând în acest sens ordonanța din 25.09.2017 privind anunțarea lui în căutare.

Conform raportului de expertiză judiciară cu nr. XXXXX, din 15.09.2015, semnătura din numele lui Rotar Ruslan, plasată la rubrica „Mandant”, în Procura cu nr. 6 din 20.02.2014, a fost executată nu de către Rotar Ruslan, ci de Milanov Plamen.

Totodată, **la caz nu s-a confirmat că procura nr. XXXXX din 20.02.2014 are calitatea de act oficial.** Ori, a fost emanată de o persoană fizică Milanov P., care a semnat-o din numele lui Rotar R. la rubrica „Mandat”, ce activa în cadrul unei persoane juridice private ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, care însă **nu a fost prezentată la autoritatea de stat.**

Este de remarcat că prin scrisoarea nr. XXXXX din 16.03.2016, emisă de organul de urmărire penală și adresată Camerei de Licențiere, cu referire la eliberarea informației dacă Breazu O. a prezentat procura nr. XXXXX din 20.02.2014 și pentru ce a fost folosită, Camera de Licențiere face mențiunea expresă că, dosarul de licențiere a ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL nu conține procura eliberată dnei Breazu O.

Prin urmare, procura cu nr. XXXXX din 20.02.2014, reprezintă un act privat, ce nu a fost prezentat unei autorități publice, ori acuzatorul de stat nu a dovedit contrariul. În concluzie, documentelor private li se recunoaște posibilitatea de a deveni oficiale, doar în momentul convertirii lor în documente oficiale, prin punerea la dispoziția organelor sau a persoanelor oficiale în condițiile legii, fapt ce nu se atestă la speță.

Ori, noțiunea de document oficial, nu se referă doar la documentele eliberate de autoritățile publice, dar și la documentele prezentate autorităților publice. Documentul oficial este acela care emană de la o autoritate publică de orice nivel sau care provine de la un terț, dar primit de o autoritate. Deci, **noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele prezentate autorităților publice”, împrejurare care nu este prezentă în speță.**

În această ordine de idei, luând în considerare conținutul art. 6 al Legii privind accesul la informație, documentul oficial poate să apară și sub forma documentului privat, pus la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

În dependență de autorul documentului privat, ele pot fi documente private întocmite de persoane fizice sau juridice de drept privat.

În primul rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public. În al doilea rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt primite oficial de persoana juridică de drept public.

Camera de Licențiere, prin răspunsul cu nr. XXXXX din 24.03.2016, precizează că, ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL a utilizat serviciul de licențiere prin care Breazu O. a confirmat pe propria răspundere deținerea procurii.

Dar, sintagma pe propria răspundere nu dovedește faptul prezentării procurii, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei, reprezentând obiectul de referință al documentelor primite.

Momentul înregistrării documentului privat de către organul sau persoana oficială este și momentul convertirii documentului privat în document oficial.

Astfel, la caz lipsește obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), incriminat inculpaților, ce este reprezentat de documente oficiale false.

Absența acestui element al componenței de infracțiune conduce la lipsa temeiului de aplicare a răspunderii în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind inoportun ca instanța să se expună și asupra celorlalte elemente ale componenței de infracțiune.

3. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Centru, Aliona Railean a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Milanov P. și Breazu O. să fie condamnați în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale.

Apelanta a invocat că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești au fost acumulate destule probe care confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Conform prevederii Legii privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, licențele se eliberează titularului de licență sau unei persoane împuternicite. Astfel, atât în cadrul cercetării judecătorești, cât și în cadrul urmăririi penale, s-a stabilit că Breazu O. a ridicat de la Camera de Licențiere, licența reperfectată anume în baza procurii date. Astfel, prin acest fapt s-a confirmat prezentarea actului dat autorității de stat, prin ce i s-a acordat calitatea de act oficial.

În ceia ce privește falsificarea procurii nr. XXXXX din 20.02.2014, s-a constatat că Milanov P. nu avea împuternicirile prevăzute de lege, privind eliberarea unor astfel de acte, cu atât mai mult că procura dată era întocmită din numele administratorului R. Rotari, dar Milanov P. aplicând semnătura sa la rubrica „mandant”.

Prin urmare, acuzarea înaintată lui Milanov P. și Breazu O. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost pe deplin dovedită în cadrul examinării cazului de către instanța de judecată.

3.1. La 07 februarie 2018, a declarat apel și avocatul Oleg Chicu, în numele lui Rotar Ruslan, solicitând casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei penale în instanța de fond, în alt complet de judecată. **Casarea încheierii** de respingere a cererii privind recunoașterea lui Ruslan Rotar în calitate de parte vătămată.

Apelantul a invocat că, în procesul de examinare a dosarului penal, Rotar R. a înaintat cerere de recunoașterea în calitate de parte vătămată, care însă a fost respinsă neîntemeiat de către instanță. În acest sens, instanța nu a ținut cont că la plângerea lui Rotar R. a fost pornită urmărirea penală, obiectul plângerii constituind falsificarea actelor eliberate din numele lui, care la acel moment avea funcția de administrator al ÎM „R&P Bolgar Farm,, SRL.

Prin raportul de expertiză nr. XXXXX din 15.09.2015, s-a stabilit că semnătura din numele lui Rotar R., plasată la rubrica „Mandat”, în procură a fost executată de către Milanov S., fiind contrasemnată la rubrica mandatar de către Breazu O.

Ulterior, Breazu O. cunoscând că procura respectivă este falsă, a prezentat-o la Camera de Licențiere și în baza acesteia a ridicat Licența. La fel, în baza procurii falsificate de cei doi, Milanov P. a transcris (înstrăinat) în favoarea ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL drepturile și bunurile, în deosebi farmaciile care până la acel moment aparțineau ÎM „P&R Pharma” SRL. Prin aceste acțiuni, lui Rotar R. ca asociat al ÎM „P&R Pharma” SRL și însăși societății de către Milanov P. și Breazu O. a fost provocat un prejudiciu material, deoarece societatea a rămas fără bunurile sale și anume farmaciile pe care le gestiona până la momentul prezentării procurii la Camera de Licențiere.

4. Potrivit deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2019, apelul avocatului Oleg Chicu a fost respins **ca inadmisibil**, iar apelul procurorului a fost respins **ca nefondat**.

Instanța de apel a statuat că, Rotar R. nu are calitatea de parte în procesul penal, dar de martor. Deci, este titularul unui drept de apel limitat împotriva soluției instanței de judecată, doar cu privire la cheltuielile judiciare ce i se cuvin, prin prisma prevederilor art. 401 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală.

Astfel, Rotar R., având calitatea de martor nu este în drept să atace cu apel sentința primei instanțe în partea stabilirii pedepsei inculpatului și nici să pretindă la încasarea cărorva prejudicii materiale și morale odată ce nu a înaintat acțiune civilă.

Prin urmare, ***urmează de respins ca inadmisibil apelul declarat de avocatul Chicu O. în numele lui Rotar R. împotriva sentinței din 12.01.2018, menținând hotărârea atacată fără modificări***, fără examinarea legalității și temeiniciei apelului, neverificând fondul cauzei.

Totodată, instanța de fond a stabilit just starea de fapt și de drept ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, și just a ajuns la concluzia despre ***nevinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii*** prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Prin probele prezentate de procuror și cercetate, nu a fost dovedit faptul că acțiunile inculpaților întrunesc elementele infracțiunii.

Procurorul, în calitate de apelant, în susținerea învinuirii, a prezentat instanței spre cercetare următoarele probe care ar confirma faptele și vinovăția inculpaților.

Raportul de expertiză cu nr. XXXXX, din 15.09.2015, că „Semnătura din numele cet. Rotar Ruslan plasată la rubrica „Mandant” în Procura cu nr. XXXXX din 20.02.2014, a fost executată nu de către cet. Rotar Ruslan, ci de către cet. Milanov Plamen”.

Procesul-verbal de confruntare dintre Rotar R. și Milanov P., din 18.01.2016, în care sunt expuse circumstanțele în care Rotar R. a depistat procura nr. XXXXX din 20.02.2014, care nu era semnată de el, Milanov P. comunicând că a semnat procura dată la indicația lui Rotar R.

Răspuns de la Camera de Licențiere, care ***confirmă că Breazu O. a ridicat procura*** pentru perfectarea licenței.

În ședința instanței de apel, inculpata Breazu O. a susținut declarațiile date anterior, că nu a săvârșit infracțiunea, ***procura a fost prezentată pentru a ridica licența***. Procura nu a fost semnată de Rotar R. pentru că era în deplasare. A fost necesar să fie efectuată reînregistrarea. Farmaciile au revenit lui Rotar R. și Milanov P., a câte 50% fiecare. ***Licența a fost adusă contabilului șef***.

Prima instanță, a cercetat nemijlocit, sub toate aspectele probele prezentate de părți, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, ce au format convingerea instanței că ***vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii imputate nu a fost dovedită***.

Inculpații Milanov P. și Breazu O., pe tot parcursul procesului penal, inclusiv în ședința instanței de apel, au respins învinuirea adusă, motivând că nu au confecționat, deținut, ***vândut***, sau folosit documentele oficiale, ***a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false***, săvârșite de două sau mai multe persoane, ***îndemnat sau determinat la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, asupra mai multor persoane***.

În cadrul ședinței de judecată nu au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care ***ar demonstra pe deplin fapta*** lui Milanov P. și Breazu O., învinuirea adusă poartă un caracter pripit și superficial or, dimpotrivă, din materialele dosarului rezultă că ***probe în sprijinul învinuirii de facto nu au fost prezentate***.

Organul de urmărire penală nu a demonstrat existența modalității faptice manifestată prin acțiunea de confecționare nu este probată, ***nu s-au prezentat probe care***

ar elucida procesul de confecționare a permisului de conducere fals și care au fost de facto acțiunile inculpatului.

La cazul dedus judecății nu și-a găsit confirmarea că procura nr. XXXXX din 20.02.2014, are calitatea de act oficial. Ori, procura a fost emisă de la particulari și anume persoana fizică Milanov P., care a semnat-o din numele lui Rotar R. la rubrica „Mandat”, ce activa în cadrul unei persoane juridice de drept privat și anume ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, care însă nu a fost prezentată la autoritatea de stat.

Prin scrisoarea cu nr. XXXXX, din 16.03.2016, Camera de Licențiere face mențiunea expresă că, dosarul de licențiere a ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, nu conține procura eliberată dnei Breazu.

Camera de Licențiere, prin răspunsul cu nr. XXXXX din 24.03.2016, precizează că ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, a utilizat serviciul de licențiere prin care Breazu O. a confirmat pe propria răspundere deținerea procurii. Sintagma pe propria răspundere nici de cum nu dovedește faptul prezentării procurii, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite.

Momentul înregistrării documentului privat de către organul sau persoana oficială este momentul convertirii documentului privat în document oficial. În consecință, la caz lipsește obiectul material al infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), incriminate inculpaților, ce reprezentat de documente oficiale false.

Prin urmare, instanței de apel nu i-au fost prezentate careva probe convingătoare că inculpații ***ar fi comis confecționarea, deținerea, vânzarea*** sau folosirea documentelor oficiale, ***a imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor false***, săvârșite de două sau mai multe persoane.

Ori, instanța de fond, întemeiat a concluzionat asupra achitării acestora de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, ***pe motiv că procurorul nu a adus probe verosimile în probarea învinuirii incriminate.***

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Vitalie Călugăreanu a declarat recurs ordinar, solicitând casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecători.

Recurentul a invocat că, instanța de apel nu a ținut cont și nu a apreciat totalitatea probelor care demonstrează vinovăția inculpaților, nu a analizat cumulul de probe prin prisma art. 101 din Codul de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor și respectiv au dedus eronat că ei urmează a fi achitați.

Astfel, martorul Rotam R. cu lux de amănunte a relatat circumstanțele cazului privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal de către Milanov P. și Breazu O., și anume că el nu a împuternicit pe nimeni să semneze acte din numele său, nici chiar pe Milanov P. Aceste declarații au fost menținute și în cadrul confruntărilor efectuate la faza urmăririi penale.

Prin declarațiile lui Cristofor N. s-a confirmat faptul că, la ridicarea licenței, persoana care se prezintă este necesară împuternicire prin procură. Ea împreună cu Breazu O. a fost la Camera de Licențiere pentru ridicarea licenței, deoarece ultima nu cunoștea procedura. Totodată a comunicat că, Milanov P. nu a avut dreptul de a semna o astfel de procură.

Procesul-verbal de examinare a obiectului, din 17.11.2015, obiectul supus examinării l-a constituit „procura nr. XXXXX din 20.02.2014”- ce se prezintă o filă

din hârtie de culoare albă, format standard "A4", cu rechizitele corespunzătoare tipului astfel de act.

Proces-verbal de confruntare dintre Rotar R. și Milanov P., din 18.01.2016, în care sunt expuse circumstanțele în care Rotar R. a depistat procura nr. XXXXX din 20.02.2014, care nu era semnată de el, la împrejurarea dată Milanov P. a comunicat că a semnat procura dată la indicația lui Rotar R.

Proces-verbal de confruntare dintre Rotar R. și Breazu O., din 21.01.2016, la ce Rotar R., a comunicat că el personal nu a acordat dreptul nimănui de a semna o careva procură, la ce Breazu O. a comunicat că prin procura dată ei nu i s-a acordat nici o împuternicire.

Cât și răspunsul de la Camera de Licențiere, care confirmă că Breazu O. a ridicat procura pentru perfectarea licenței și anume că Breazu O. a confirmat pe propria răspundere deținerea procurii pentru perfectarea licențelor.

La compartimentul vizat, și anume coroborarea probelor, acuzarea consideră că probele acumulate și cercetate în ședința de judecată demonstrează faptul că, Breazu O. a ridicat de la Camera de Licențiere, licența reperfectată anume în baza procurii nr. 6, vizată la caz. Iar potrivit legislației privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, licențele se eliberează titularului de licență sau unei persoane împuternicite.

Astfel, la caz s-a confirmat prezentarea procurii vizate unei autorități de stat, prin ce i s-a acordat calitatea de act oficial.

Conform legislației, prin document oficial se înțelege documentul care: conține informații, care au fost elaborate, selectate, prelucrate, sistematizate și/sau adoptate de organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

Astfel, se evidențiază concluzia că documentul oficial este acel document care emană de la o autoritate publică de orice nivel sau care provine de la un terț dar primit de o autoritate, iar în cazul din speță acest document fiind folosit la autoritatea publică Camera de Licențiere, pentru a obține licența.

La fel a fost demonstrată „deținerea documentelor false” cât și folosirea documentelor oficiale false”, care înțelege posedarea unor asemenea documente și depunerea documentelor false care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Infrațiunea specificată la art. 361 Cod penal este o infracțiune formală. Ea consideră consumată din momentul confecționării, deținerii, vânzării sau folosirii documentelor oficiale false, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Latura subiectivă a infracțiunii analizate se caracterizează prin intenție directă motivele infracțiunii se pot exprima în: interesul material, năzuința de a obține unele avantaje nepatrimoniale, năzuința de a înlesni săvârșirea unor infracțiuni etc... la intenția era de a împărți acele 14 farmacii între Milanov P. și Rotar R.

Acuzarea relevă faptul că, la caz și-a găsit confirmarea că procura nr. XXXXX din 20.02.2014, are calitatea de act oficial. Ori reieșind din materialele cauzei penale procura precizată a fost emanată de la particulari, însă a fost prezentată la autoritatea stat. Astfel, confirmându-se alegațiile acuzatorului de stat că procura nr. XXXXX din 20.02.2014, are calitatea de act oficial, ba mai mult confirmat prin răspunsul Camerei de Licențiere, care face mențiunea expresă că, dosarul de licențiere a ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, nu conține procura eliberată dnei Breazu O. însă ultima a confirmat deținerea procurii pentru perfectarea licenței și ultima a utilizat serviciul e-licențiere pentru perioada vizată.

Prin urmare a fost combătută poziția instanței de apel, precum că procura din speță nu a fost prezentată unei autorități publice, și nu este un document oficial. Astfel, să presupunem că procura nu a fost prezentată, deducem că nici licența nu era liberată ultimei, fără împuterniciri - procură.

Noțiunea de document oficial nu se referă doar la documentele eliberate de autoritățile publice, dar și cele documente prezentate autorităților publice, împrejurară care a fost prezentă în prezenta speță.

Cu referire la absența martorului acuzării Rotar R. și neacceptarea probei declarațiilor ultimului de către instanța de apel, acuzarea atrage atenție că între martorul Rotaru R. și inculpați la etapa urmăririi penale au fost efectuate confruntări, iar de către acuzatorul de stat participant în instanța de apel a fost motivată neprezența martorului în cauză, deoarece se fia în căutare pe alt caz, însă au fost respectată etapa cercetării probelor prin care s-a dat citire declarațiilor lui Rotar R., iar instanța urma să dea apreciere acestor declarații în coroborare cu celelalte probe prezente la caz.

Ba mai mult instanța a constatat la punctul 20 din decizie precum că, organul de urmărire penală nu a prezentat probe care ar elucida procesul de confecționare a permisului de conducere.... pe când ulterior constată nevinovăția inculpaților în confecționarea, deținerea și folosirea documentului oficial fals, acest fapt este încă un temei pentru declararea recursului ordinar.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Oleg Chicu, care a solicitat casarea sentinței și deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei.

Recurentul a invocat că, statutul de parte vătămată a lui Rotar R. era confirmat prin acțiunile procesuale efectuate precum confruntarea, expertizele, formularea întrebărilor la expertize, admiterea cererii privind accelerarea procedurii de judecată, judecătorul Chirtoacă I., nu este clar din ce considerente a neglijat statutul de parte vătămată a lui Rotar R., nu l-a citat în conformitate cu acest statut, deci i-a încălcat grav drepturile, ce a cauzat imposibilitatea acestuia de a se prezenta în cadrul judecării procesului în instanța de fond și în cea de apel.

Instanța de apel a repetat o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția cauzei. Prin decizia sa instanța de apel nu s-a expus motivelor invocate, în mod special asupra statutului de parte vătămată a lui Rotar R., care a fost încălcat de către prima instanță, fiindu-i astfel îngădit accesul la justiție, dreptul la un proces echitabil, respectarea și garantarea drepturilor de parte vătămată.

Omisiunea formală a organului de urmărire penală, constă doar în cadrul ședinței judiciare preliminare, prin care nu a fost atribuit un caracter oficial printr-un act de procedură încalcă drepturile victimei, legislația națională și art. 6 al CoEDO. Toate actele cauzei confirmă statutul lui Rotar R., de parte vătămată în prezenta cauză penală, iar atât încheierea ce respingere a cererii de recunoaștere a lui Rotar R. ca parte vătămată, sentința instanței de fond, cât și respingerea cererii de apel încalcă grav legislația și legislația europeană, în special ceea ce ține de drepturile fundamentale ale omului.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 5), 6) și 12) Cod de procedură penală, cauza a fost judecată în primă instanță sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu

cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanțele de fond și de apel au comis următoarele erori de drept.

În primul rând, conform potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. În corespundere cu art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Potrivit art. 385 alin. (1) pct. 1) - 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Conform art. 465⁴ alin. (2) Cod de procedură penală, decizia pronunțată în interesul legii este obligatorie din ziua pronunțării.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descripțivului sentinței instanța de fond (*pct. 1., 2. din decizie*):

a) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în învinuire, în special cu constatarea din rechizitoriu că: *„În continuare, Breazu O., cunoscând cu certitudine că procura dată este falsă, a prezentat-o la Camera de Licențiere a Republicii Moldova, care este amplasată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 124 și în baza acesteia a ridicat licența”*.

Astfel, asemenea probe ca - răspunsul Camerii de Licențiere, cu nr. XXXXX din 24.03.2016, că ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, pentru perioada nominalizată, ***a utilizat serviciul e-licențiere, prin care Breazu O. a confirmat pe propria răspundere deținerea procurii pentru perfectarea licențelor deținute de către întreprinderea menționată***, cât și declarațiile inculpatei Breazu O. că ***procura a fost prezentată pentru a ridica licența***, iar ***licența a fost adusă contabilului șef***, nu au fost coroborate cu decizia pronunțată în interesul legii de către Curtea Supremă de Justiție pe 20 martie 2014 (*dosarul nr. 4-1 ril-2/2014*), conform căreia: *„noțiunea de „document oficial” se referă nu doar la documentele eliberate de autoritățile publice, dar și la documentele prezentate autorităților publice. Documentul oficial poate să apară și sub forma documentului privat, pus la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale în condițiile legii. Documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor*

create. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public”.

Ori, împrejurările enunțate atestă clar că odată ce procura cu nr. XXXXX din 20.02.2014 a fost prezentată și pusă la dispoziția Camerii de Licențiere în condițiile legii, adică în procedura **serviciului e-licențiere**, ce a generat, drept urmare de cauzalitate, ridicarea de către inculpata Breazu O. a respectivei licențe, acest document a fost **supus procedurii publice de autentificare a documentelor create**, deci, fiindu-i conferit un caracter oficial, adică de drept public.

Prin urmare, concluzia instanței că: **„la caz nu s-a confirmat că procura nr. XXXXX din 20.02.2014 are calitatea de act oficial”**, este neîntemeiată;

b) a judecat cauza în raport cu circumstanțele în fapt și în drept neinvocate în învinuirea formulată inculpaților, ori, asemenea împrejurări ca: **„confeccionarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimatelor, ștampilelor sau sigiliilor false, săvârșite de două sau mai multe persoane”**, nu se regăsesc în rechizitoriu.

Astfel, prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii.

În al doilea rând, conform art. 414 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel. Potrivit art. 400 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, încheierile date în primă instanță pot fi atacate cu apel numai o dată cu sentința, cu excepția cazurilor în care, potrivit legii, pot fi atacate separat. Apelul declarat împotriva sentinței se consideră făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Conform jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate (*pct. 4. din decizie*):

a) nu a reacționat în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de instanța de fond și, repetându-le întocmai, nu a desființat hotărârea contestată, cu rejudecarea pricinii potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, menținând o sentință nemotivată și neîntemeiată legal.

Mai mult, a verificat legalitatea și temeinicia sentinței în raport cu alte temeiuri de achitare a inculpaților decât cele invocate de prima instanță cum ar fi că: **„just a**

ajuns la concluzia despre **nevinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii** prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, nu au fost prezentate suficiente probe concludente și utile, care **ar demonstra pe deplin fapta** lui Milanov P. și Breazu O., învinuirea adusă poartă un caracter pripit și superficial or, dimpotrivă, din materialele dosarului rezultă că **probe în sprijinul învinuirii de facto nu au fost prezentate...**, nu i-au fost prezentate careva probe convingătoare că inculpații **ar fi comis confecționarea, deținerea, vânzarea sau folosirea documentelor oficiale, a imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor false...**, instanța de fond, întemeiat a concluzionat asupra achitării acestora de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, **pe motiv că procurorul nu a adus probe verosimile în probarea învinuirii incriminate**”;

b) nu s-a pronunțat în genere asupra solicitării apelantului Chicu Oleg, privind: **„Casarea încheierii de respingere a cererii privind recunoașterea lui Ruslan Rotar în calitate de parte vătămată”** (pct. 3.1. din decizie).

c) a depășit limitele învinuirii formulate inculpaților, ori, asemenea împrejurări cum ar fi: **„confecționat, deținut, vândut, sau folosit documentele oficiale, a imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor false, săvârșite de două sau mai multe persoane, îndemnat sau determinat la prostituție ori înlesnirea practicării prostituției, asupra mai multor persoane...**, nu s-au prezentat probe care ar elucida procesul de confecționare a permisului de conducere fals și care au fost de facto acțiunile inculpatului”, nu se regăsesc în rechizitoriu;

d) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în învinuire, în special cu constatarea din rechizitoriu că: **„În continuare, Breazu O., cunoscând cu certitudine că procura dată este falsă, a prezentat-o la Camera de Licențiere a Republicii Moldova, care este amplasată în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 124 și în baza acesteia a ridicat licența”**.

Astfel, asemenea probe ca - răspunsul Camerii de Licențiere, cu nr. XXXXX din 24.03.2016, că ÎM „R&P Bolgar Farm” SRL, pentru perioada nominalizată, **a utilizat serviciul e-licențiere, prin care Breazu O. a confirmat pe propria răspundere deținerea procurii pentru perfectarea licențelor deținute de către întreprinderea menționată**, cât și declarațiile inculpatei Breazu O. că **procura a fost prezentată pentru a ridica licența, iar licența a fost adusă contabilului șef**, nu au fost coroborate cu decizia pronunțată în interesul legii de către Curtea Supremă de Justiție pe 20 martie 2014 (dosarul nr. 4-1 ril-2/2014), conform căreia: **„noțiunea de „document oficial” se referă nu doar la documentele eliberate de autoritățile publice, dar și la documentele prezentate autorităților publice. Documentul oficial poate să apară și sub forma documentului privat, pus la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale în condițiile legii. Documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public”**.

Ori, împrejurările enunțate atestă clar că odată ce procura cu nr. XXXXX din 20.02.2014 a fost prezentată și pusă la dispoziția Camerii de Licențiere în condițiile legii, adică în procedura **serviciului e-licențiere**, ce a generat, drept urmare de cauzalitate, ridicarea de către inculpata Breazu O. a respectivei licențe, acest document a fost **supus**

procedurii publice de autentificare a documentelor create, deci, fiindu-i conferit un caracter oficial, adică de drept public.

Împrejurările expuse atestă în mod lucid că ambele instanțe nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motive legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei, și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, de avocatul Oleg Chicu în numele lui Rotar Ruslan, casează total decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 21 mai 2019, în privința inculpaților Milanov Plamen XXXXX și Breazu Olga XXXXX, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată, pronunțată integral la 03 iulie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun
Victor Burduh
Nicolae Craiu